

19 februari 2025

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

LEEROVERZICHT.NL

DAAR MAG WEL NOG WEL WAT AAN WORDEN GESLEUTELD...
en aan andere dingen die daarmee samenhangen...

1 Inleiding

Naast de formele registers voor opleidingen in het mbo, hbo en wo en het register voor non-formele kwalificaties dat is gekoppeld aan het NLQF, is er al enige tijd een website waarop alle soorten aanbieders hun kwalificaties kunnen vermelden. Het zijn de bekostigde instellingen die dat vooral mede doen voor hun private cursussen, trainingen, certificaten en de (vaak onbekostigde) masteropleidingen. De private aanbieders maken er stevig gebruik (met de NRTO als een van de drijvende krachten achter het geheel) zodanig dat er nu al tienduizenden kwalificaties zijn aan te treffen op www.leeroverzicht.nl. Met een groot aantal filters, mede gekoppeld aan sectoren en branches in de arbeidsmarkt, kan iemand met bepaalde zoektermen zien wat er zoal 'op het gelijke speelveld' is aan te treffen en wat past bij de baan, de motivatie, het budget en de persoonlijke ambities.

Er is wel een bepaald format voor de registratie, met instructies van de beheerders, maar bij nader inzoomen valt op hoe er mee wordt omgesprongen door de aanbieders als zijnde zelf verantwoordelijk daarvoor. Er kunnen nog steeds diverse vraagtekens bij de betrouwbaarheid en hanteerbaarheid van het register worden geplaatst. Dat is op zichzelf niet erg want er wordt hard aan gewerkt door die groep 'achter de website', dus misschien zijn onze kanttekeningen simpelweg bruikbaar voor verbeteringen. Want laten we duidelijk zijn, een dergelijk register is absoluut nodig voor allerlei doelgroepen, maar de gegevens moeten wel transparant en steeds up-to-date zijn. Dat is lastig, ook moeilijk te controleren door de beheerders van de website zelf op een regelmatige wijze.

Inhoud

1	Inleiding	1
2	Het format	1
3	Casussen genomen over wat men zoal invult	2
4	Langslopen van de onderdelen van opleidingen	2
4.1	Studieduur	2
4.2	Beschikbare leervormen	3
4.3	Mogelijke financiering	3
4.4	Niveau van de opleiding OF Werk- en denkniveau	3
4.5	Soort diploma	4
4.6	Overheidserkend	4
5	Wat verder doorklikken... en dan...	4
5.1	Master Pedagogiek van 30 maanden en 90 studiepunten	5
5.2	Master Pedagogiek van 2 jaren en 77 studiepunten	5
5.3	Master Pedagogiek van 2 jaren (en onbekend op 'leeroverzicht')	5
6	Kortom	5

2 Het format

Het format is eigenlijk heel simpel, met de volgende gegevens:

- Naam van de opleiding
- Naam van de aanbieder
- Korte beschrijving van de opleiding

En dan:

- Studieduur
- Beschikbare leervormen

- Mogelijke financiering
- Niveau van de opleiding of Werk- en denkniveau
- Soort diploma

Vervolgens is er een link naar de website van de aanbieder beschikbaar. Maar er kan ook om meer informatie worden gevraagd. In het uitklapmenu staan dan, naast een uitgebreidere toelichting op het programma, de volgende gegevens:

- Opleider
- Locatie
- Thema's
- Voltijd, deeltijd of duaal.

Bij een aantal van deze zaken staat een knopje met een vermeld waarbij na het klikken daarop een verklaring wordt gegeven over het betreffende begrip.

3 Casussen genomen over wat men zoal invult

We hebben voor onze steekproef een willekeurige sector genomen nl. geselecteerd op 'jeugdzorg' en 'soort diploma'. Dan verschijnen er allerlei type opleidingen, maar ze zijn veelal gericht op het behalen van een hbo-Master. Dat ligt eigenlijk voor de hand omdat alle andere type, formele opleidingen ook in het RIO zijn te vinden, dus daarvoor is niet altijd een andere bron nodig. Veel hbo-masteropleidingen zijn wel geaccrediteerd maar worden niet altijd bekostigd. Daarom zoeken de betrokken hogescholen ook naar andere kanalen om de Master aan de man en vrouw te brengen.

Bij raadpleging van een aantal van de aanbiedingen valt meteen op dat bepaalde zaken gewoon niet transparant genoeg zijn. Ook gebruiken de verschillende aanbieders hun eigen soorten en vormen voor de informatie en dat maakt het er allemaal niet duidelijker op.

Tevens valt op dat er een opleiding Master Pedagogiek is die op verschillende plekken is te volgen. Maar ondanks het feit dat deze naam door de instellingen als zodanig wordt ingezet, blijkt dat het programma, de studieduur en andere aspecten simpelweg (sterk) afwijkend zijn.

De vraag is dus hoe de NVAO de bijbehorende accreditaties heeft uitgevoerd, met als conclusie dat de naam (en het eindniveau) voor iedereen hetzelfde mag zijn. We zijn benieuwd.

4 Langslopen van de onderdelen van de opleidingen

We hebben een negental opleidingen bekeken op basis van de vermeldingen in dit register. We lopen die aspecten stuk voor stuk door, met kanttekeningen die ons het signaleren waard zijn. U mag zelf bepalen wat van uw kant de waarde is. De registerbeheerders mogen er ook hun voordeel mee doen, zoals al gezegd.

4.1 Studieduur

Het eerste aspect is de 'studieduur'. Bij de toelichting (aanklikken van de 'i') komt de volgende tekst tevoorschijn:

Als de studieduur in tijd is weergegeven zoals dagen of maanden, gaat dit meestal over de doorlooptijd van een opleiding. Staat er EC, dan zijn het European Credits (studiepunten) en gaat het over de verwachte tijdsbesteding. Eén EC staat voor 28 uur.

Het vermelden van de studieduur in tijdsduur is dus gericht op de spreiding over maanden en mogelijk jaren. Maar dat zegt niets over de tijd die de cursist (deelnemer, student) per week kwijt is. Uiteraard is het op zich niets anders dan een eerste signaal richting de 'zoeker'. Bij het raadplegen van de website van de aanbieder is verdere informatie te vinden. Toch zou het handig zijn om de studiebelasting in klokuren hier te melden, net zoals dat gebeurt bij het NLQF in een aanvraag.

Vervolgens heeft men het over EC maar dat is geen Nederlands begrip in wettelijke zin. Het gaat over wat tussen die haakjes staat nl. studiepoint (sp). Het blijft vreemd dat de overheid de EC gebruikt, dus het internationale begrip, en dan gewoon door iedereen wordt overgenomen. Maar een waardedocument met de studiebelasting vermeld in EC's is formeel gezien ongeldig.

De volgende vermeldingen zien we bij 'studieduur':

1. 24 maanden
2. 120 EC

3. Geen studieduur bekend
4. 75 EC
5. 12 maanden
6. 30 maanden
7. 77 EC
8. Geen studieduur bekend
9. 2 dagen.

4.2 Beschikbare leervormen

Dat is eigenlijk een interessant gegeven. Er wordt geen verdere zichtbare toelichting gegeven, dus het aan de aanbieder om iets hierover te vermelden. Deze 'leervormen' zien we staan.

1. Op locatie
2. Op locatie
3. Op locatie
4. Op locatie
5. Elearning en op locatie
6. Op locatie
7. Op locatie
8. Op locatie
9. Op locatie

De vraag is of 'op locatie' een leervorm is. Het gaat vooral om de inrichting, maar dat begrip staat in de wet voor voltijd, deeltijd en duaal. Misschien is het gebruik van 'vormgeving' een betere optie.

4.3 Mogelijke financiering

- Levenlanglerenkrediet (9x)

4.4 Niveau van de opleiding of Werk- en denkniveau

Er worden twee opties gegeven die we hier ook gebruiken.

Niveau van de opleiding

1. Hbo associate degree
2. Hbo associate degree (NLQF 5)
3. Hbo master (NLQF 7)
4. Hbo master (NLQF 7)
5. Hbo master (NLQF 7)
6. Hbo master
7. Hbo master (NLQF 7)
8. Hbo master (NLQF 7)

Werk- en denkniveau

9. Hbo bachelor

Een wonderbaarlijke mix van antwoorden. Er wordt dus niet altijd het niveau van het NLQF vermeld terwijl dat toch wel kan en eigenlijk moet, zeker nu het NLQF formeel is verankerd in de regelgeving. Daarnaast is het volgens de wet:

- Associate degree
- Master.

Het is gebruikelijk om beide graden zelfstandig met een hoofdletter te vermelden.

Echter, de laatste (nummer 9) is een vreemde eend in de bijt. Het is namelijk zo dat met het niveau van de opleiding wordt bedoeld wat aan het eind van de opleiding is bereikt. De verworven leeruitkomsten zijn daar het bewijs van. Het betekent dus niet dat men zich reeds op dat niveau dient te bevinden om met de opleiding te mogen starten.

Bij het volgen van een cursus van twee dagen (met in de tussentijdse maanden niet veel te doen) kan nooit en te nimmer worden aangetoond dat men daarmee het niveau van een hbo-bachelor heeft bereikt. Het kunnen wel leeruitkomsten zijn (op niveau 6) die op zichzelf bij een bacheloropleiding zijn terug te vinden aan het eind ervan, maar eigenlijk dient de betrokkene dan al het betreffende niveau te hebben, aantoonbaar bij de start van de training. Een punt dat de beheerders van dit register nog eens moeten bekijken als het gaat om het doel van deze vermelding.

4.5 Soort diploma

1. Ad-diploma
2. Ad-diploma
3. Masterdiploma
4. Masterdiploma
5. Diploma
6. Masterdiploma
7. Masterdiploma
8. Masterdiploma
9. Certificaat of bewijs van deelname.

Ook hierbij is sprake van een interessante mix. Laten we het volgende stellen:

- Het gaat bij het formele onderwijs niet om een diploma maar om een getuigschrift (zie ook hieronder bij 'overheidserkenning'). Dat moet helder zijn aangezien een diploma behoort bij andere soorten kwalificaties. Het is natuurlijk wel vreemd dat er een 'diploma-supplement' wordt afgegeven, maar 'diploma' is nu eenmaal de 'vertaling' van het Engelse 'diploma'
- Het vermelden van alleen maar 'diploma' is wel correct. Maar 'certificaat' en 'bewijs van deelname' (uitgereikt als de toetsing niet is gelukt?) zijn hier niet op z'n plaats.

Het voorstel is om 'soort diploma' te vervangen door 'waardedocument'¹ zoals dit begrip ook wordt gebruikt in de wetgeving voor het NLQF (en zie ook verderop bij een van de behandelde masteropleidingen).

4.6 Overheidskend

Bij de gegevens wordt in voorkomend geval ook vermeld dat de betreffende opleiding 'overheidskend' is, dus een accreditatie heeft als het gaat om een Ad, Bachelor of Master. Dat betreft zowel bekostigde als private aanbieders. Bij aanklikken van de 'i' komt deze tekst tevoorschijn:

Door de overheid erkende opleidingen moeten voldoen aan strenge eisen om de kwaliteit van de opleiding te waarborgen. Voor deze opleidingen zijn regelingen die je helpen de opleiding te betalen, zoals studiefinanciering. Na het behalen van deze opleiding, ontvang je een wettelijk beschermd getuigschrift of diploma en mag je, als dat van toepassing is, een wettelijk beschermd titel voeren.

Hier staat dus wel dat het een getuigschrift moet zijn in het hoger onderwijs. Daarom geven we de beheerders van het register de aanbeveling om goed te kijken wat de aanbieders zelf vermelden.

5 Wat verder doorklikken... en dan...

Zoals al gemeld, het is zo dat er bij deze kwalificaties ook masteropleidingen zitten voor 'pedagogiek'. Als de namen van opleidingen identiek zijn, dan moeten de onderliggende programma's als zodanig gelijkwaardig zijn. Tenminste, dat is wat we hebben begrepen van de aanpak die de NVAO hanteert. Daarom zijn we gaan doorklikken om te zien wat er achter de masters bij de nummers 6, 7 en 8 schuilgaat.

5.1 Master Pedagogiek van 30 maanden en 90 studiepunten

Het betreft een hbo-masteropleiding van aanbieder X (een hogeschool) die is uitgespreid over 2,5 jaren. Het doorzoeken van de hogeschoolwebsite laat het volgende zien:

- Er is 1 dag in de week onderwijs, te volgen op de onderwijslocatie van X (ochtend en middag);
- Het betreft een deeltijdse opleiding die naast een relevante baan wordt gevolgd;
- Er wordt gewerkt met cohorten;
- Op basis van de cohorten die op de website worden genoemd, is sprake van de volgende indeling van de studiebelasting:
Jaar 1 = 34 sp
Jaar 2 = 36 sp
Jaar 3 = 21 sp

---

¹ Raadpleging van het Register Instellingen en Opleidingen (RIO) laat zien dat daarin al wordt vermeld: 'soort waardedocument'. Dat er bij een erkende opleiding 'diploma' staat, is dan wel weer een foutje aangezien het gaat om een 'getuigschrift'.

In totaal gaat bij deze verdeling om 91 studiepunten, maar er wordt op de website gesteld dat de opleiding 90 studiepunten omvat. Kennelijk worden de leerjaren al gaandeweg aangepast.

Omdat het een deeltijdse opleiding betreft, mogen de 90 studiepunten over de jaren worden verspreid. In voltijd en bij duaal zou dit een traject van 1,5 jaar vergen.

5.2 Master Pedagogiek van 2 jaren en 77 studiepunten

Ook hier betreft het een hbo-masteropleiding, maar dan van hogeschool Y. Deze opleiding is verspreid over 24 maanden. Op de website is het volgende te zien:

- Er is 1 lesdag per week;
- Er worden 20 uren zelfstudie gevraagd per week;
- Het betreft een deeltijdse opleiding;
- Het aantal studiepunten is 77. De verdeling is verder niet aangegeven.

5.3 Master Pedagogiek van 2 jaren (onbekend op 'leeroverzicht')

Bij een derde Master, van hogeschool Z, staat op de website: 'studieduur onbekend'. Maar op de eigen website wordt gemeld dat het om een programma van 2 jaren gaat.

- Er zijn twee dagdelen les per week, 10 keer per jaar:
  - Ochtend + middag, of
  - Middag + avond;
- Het gaat om een deeltijdse opleiding;
- Zelfstudie vraagt om 20 tot 24 uren;
- De middag is altijd voor teambijeenkomsten – naast online onderwijs, een vorm die niet wordt vermeld als zodanig;
- Het aantal studiepunten is niet op de website aan te treffen, naast 'de twee jaren';
- Ook in het RIO staat het aantal studiepunten in eerste instantie niet vermeld. Maar doorklikken naar de specifieke pagina van de hogeschool laat zien dat:
  - het 'soort waardedocument' een 'getuigschrift'² is...
  - de 'studielast (ECTS)' vervolgens '90 ECTS' is...
  - de 'bekostiging' voor '24' maanden is...

Dat schreeuwt om een paar kanttekeningen, ook algemeen geldend voor vergelijkbare gevallen:

- De wettelijke studielast wordt uitgedrukt in 'studiepunten' en er wordt nationaal geen gebruik gemaakt van het ECTS (European Credit Transfer and accumulation System);
- 90 ECTS is dus een onzinnige vermelding, want het gaat niet om 90 systemen... maar om 90 EC – als je dan toch het internationale begrip wilt gebruiken;
- Er vindt een bekostiging plaats voor 2 jaren, met een studielast van 90 studiepunten, dus 2x45 en geen 2x60, waarvoor OCW normaal gesproken betaalt. Dat is een 'over-financiering', zou je kunnen zeggen.

Dit geldt dus ook bij de andere gevallen met 90 punten verspreid over 2,5 jaren maar wel drie keer een inschrijving resp. 90 punten verdeeld over twee jaren met twee inschrijvingen...

Is daar wel eens naar gekeken?

6 Kortom

Het is zonder meer toe te juichen dat de overheid het register (website) voor het 'leeroverzicht' van harte steunt. Ook is al duidelijk geworden dat er men veel man en macht aan het invullen ervan werkt, maar dat het de instellingen zelf zijn die de juiste gegevens dienen aan te leveren. Dat lukt eigenlijk alleen als er een 'strak format' is, met bij elk aspect een paar opties om uit te kiezen.

Maar...dan moeten de begrippen die worden gebruikt wel eenduidig zijn en aansluiten bij wat verder in de wet- en regelgeving wordt gehanteerd. Dat is nu niet het geval bij een aantal begrippen. Daarom willen we sterk aanbevelen dat er door de groep achter dit register met elkaar wordt bezien wat de juiste benamingen zijn. In deze nieuwsbrief hebben we een aantal voorzetten gegeven.

Kortom, werk aan de winkel. De aanbieders moeten dan ook weer aanpassingen plegen, maar dat is helemaal niet erg. Het is 'voor een goed doel'...

---

² Bij doorklikken naar 'opleidingsvariant' staat daar bij 'soort waardedocument' ineens weer 'diploma'. Men gebruikt kennelijk in het RIO verschillende benamingen voor hetzelfde begrip...